

ਸਿਵਲ ਟੁਟਕਲ

ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਜੇ.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਦਵਿੰਦਰ ਬਰਾੜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1518.

ਫਰਵਰੀ 25, 1969

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਆਰਟੀਕਲ 16 ਅਤੇ 311— ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੋਸਟ —ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ— ਕੀ ਜਾਇਜ਼—ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ—ਕੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ— ਅਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ—ਉਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਰਲ ਹੁਕਮ -ਕੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਾਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਜਾਂ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹੋਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪੋਸਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੋਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦੇਪਣ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 (ਪੈਰਾ 12) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਟੱਲ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ, ਆਚਰਣ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਆਦਿ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਸਰਲ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਉਹ ਹੁਕਮ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਰਾ 10)

ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਾਈਡਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਤੇ 227 ਵਿਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਵਾਈਪੀ) ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਰਿੱਟ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਮਿਤੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਅਤੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 29 ਮਈ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ 4 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ, (ਡਬਲਯੂ), ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ, 30 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਬਨਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਐਸ ਕੇ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, (ਪੰਜਾਬ) ਲਈ।

ਐਮਆਰ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਅਤੇ ਆਈ ਕੇ ਮਹਿਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਤੁਲੀ, ਜੇ.—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਦਫ਼ਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ! (ਮਹਿਲਾ) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਰੁ. ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ। 18 ਜੂਨ, 1965 (ਦੁਪਹਿਰ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਸਥਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ 250—25—500 ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਇੱਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ: -

- (1) ਸਕੱਤਰ, ਕਿਰਤ, ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- (2) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਯੁਵਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਪੰਜਾਬ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ; ਅਤੇ
- (3) ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਪੋਰਟਸ (ਡਬਲਯੂ.) ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;

31 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ, 11 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ, 4 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੀ। ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੰਜ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:- ,

- (1) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ।
- (2) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਚਰਨ ਬਾਜਵਾ।
- (3) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਧੀਰ।
- (4) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਰੇਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 9 ਜੂਨ, 1966 (ਪਹਿਲੇ ਦੁਪਹਿਰ) ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 8 ਜੂਨ, 1966 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 9 ਜੂਨ, 1966 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਾਧਾ "ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੱਕ" ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਰਿਟਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੀ।

ਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 1963 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਹੋਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਬਕਾਇਦਾ ਸਨ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ।

(2) 17 ਮਾਰਚ, 1967 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ (ਖੇਡਾਂ), ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

"ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰਾਂ (ਡਬਲਯੂ) ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ: -

“(1) ਕ੍ਰਿਕਟੇਟ।

- (3) ਡਿਪਲੋਮਾ ਇਨ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
- (4) ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਸਪੋਰਟਸ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਕੁਆਲੀਫਾਈਡ ਕੋਚ।
- (5) ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ, ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ।
- (6) ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿੱਚ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਿਲਵਰ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ।
- (7) ਕਾਲਜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਮੀਟ ਵਿੱਚ ਅਥਲੈਟਿਕਸ, ਹਾਕੀ, ਬਾਸਕਟ-ਬਾਲ, ਖੇ-ਖੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ।

ਉਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਈ, 1965 ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ, ਖੇਡ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਸਪੋਰਟਸ (ਡਬਲਯੂ) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਈ, 1965 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਿਯਮਤ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ।

ਖੇਡਾਂ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨਿਯਮਤ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਕਾਮਰੇਡ ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਭੌਰਾ, ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ 23 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰੈਗੂਲਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਈ, 1965 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 1 ਤੋਂ 3 ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸੀ। ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ, ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਗਠਨ ਐਡਹਾਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਗਸਤ, 1967 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੰਮ। ਉਸਨੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ”

ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ, ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੰਬਰ ਸਪੋਰਟਸ-ਸਟੈਨੋ/ਡੀਡੀਐਸ (ਸੀਜੇ/68/1023, ਮਿਤੀ 30 ਜਨਵਰੀ, 1968) ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(5) 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ / ਪੰਜਾਬ ਦੇ. 10 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਿਰਜਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 8 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ 30 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦੀ ਹੈ: -

Mrs. Devinder Brar v. State of Punjab and others, (Tuli, J.)

“ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਮਹਿਲਾ) ਦੀ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰੈਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। 250-25-500 ਪੋਸਟ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 28 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਤੱਕ, ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਅਥਲੀਟ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਬਜਟ ਗ੍ਰਾਂਟ (ਯੋਜਨਾ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ “39—ਵਿਵਿਧ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਗਠਨ - EI - ਖੇਡਾਂ - ਕੋਚਿੰਗ ਕੈਂਪਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

(6) 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ: -

"ਹਰਿਆਣਾ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 (ਦੁਪਹਿਰ) ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸਟਾਪ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਨੂੰ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਦਰਖਾਸਤ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਅਣਪਛਾਤੀ ਰਹੀ।

(7) ਵਿਡੀਓ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੰਬਰ ਸਪੋਰਟਸ-E-DCI-68/3773.atc ਮਿਤੀ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ, ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ • ਅਧਿਕਾਰੀ (ਡਬਲਯੂ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

ਰੁਪਏ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ 250-25-500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮ ਭੱਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 250 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਛੋਟੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ: -

“(i) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; 1968

(ii) ਮਿਤੀ ਹੁਕਮ 'ਜੇ' ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, — ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਮਿਤੀ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 (ਅਨੇਕਚਰ 'ਕੇ') ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਤਿਠਰ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਮਿਤੀ 10 ਜਨਵਰੀ, 1968 (ਅਗ੍ਰਿਜ਼ੀ 'H') ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(iii) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ—

(a) 'ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ'। (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1962 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 602 ਐਟ 604 (ਪੈਰਾ 5)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(iv) ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸੀ। ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਚੋਣ: ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਫਜ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸੀ।

(v) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ।

(8) ਰਿਟਰਨ ਸ੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਥਾਈ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਥਲੀਟ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਐਡਹਾਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ

Mrs. Devinder Brar v. State of Punjab and others (Tuli, J.)

ਵਾਲੀਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਥਲੀਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲੇ ਅਥਲੀਟ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸ ਮਨਜ਼ੀਤ ਵਾਲੀਆ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(9) ਮਿਸ ਮਨਜ਼ੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਿਆ ਹੈ:-

- “1. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ 100 ਮੀਟਰ, 200 ਮੀਟਰ ਅਤੇ 80-ਮੀਟਰ ਹਰਡਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ।
- (2) ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਛਾਲ।
- (3) ਸਾਲ 1966 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਾਕ ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ (ਭਾਰਤ ਵੀ) ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, 80-ਮੀਟਰ ਅੜਿੱਕਾ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰੈਕਟ ਕੀਤੇ, ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
- (4) ਆਈ ਟੇਕੀਓ (ਜਾਪਾਨ) ਵਿਖੇ 80 ਮੀਟਰ ਹਰਡਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵਾਂ ਸਥਾਨ।
- (5) ਸਾਲ 1967 ਵਿੱਚ 80 ਮੀਟਰ ਹਰਡਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇੰਡੋ-ਜਰਮਨ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ।
- (6) 1966 ਵਿੱਚ ਸੀਲੋਨ ਵਿੱਚ ਇੰਡੋ-ਸੀਲੋਨ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ।

ਸਾਲ 1968-

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ 100 ਮੀਟਰ, 200 ਮੀਟਰ, ਅਤੇ 80-ਮੀਟਰ ਹਰਡਲਜ਼ ਅਤੇ ਪੰਥਟ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ।

ਹਿਸਾਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਜ਼ੋਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਇੰਟਰ-ਜ਼ੋਨ ਮੀਟਿੰਗ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ।

ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ 80 ਮੀਟਰ ਹਰਡਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ।

ਭਾਰਤੀ ਰਿਲੇਅ ਟੀਮ ਦਾ ਮੈਂਬਰ।"

ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 18 ਜੂਨ, 1965 ਤੋਂ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਮਾਪਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ, 30 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਹੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਯਾਨੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਾ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ), ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਜੋ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਾਪਸ ਪੰਜਾਬ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਆਰਡਰ ਸਰਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ, ਆਚਰਣ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਆਦਿ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ- ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(11) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 4, ਮਿਸ. ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਪੋਸਟ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੀ. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਥਲੀਟ। ਜੇਕਰ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵਾਧੂ ਅਹੁਦਾ ਨਾ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(12) ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਾਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਾਮੀ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16(1) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਸਾਮੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਿਤੀਆਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। - ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਕੀ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣਾ ਅਟੱਲ ਮੌਲਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ? ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

(13) ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਰਸੀਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ:-

- "ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ। ਨੌਕਰ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਥਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਕੁਸ਼ਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਭਾਵਨਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਾਂਗ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਦਾਗ-ਰਹਿਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ. ਤਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ), ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਸਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਅਥਲੀਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੋਸਟ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੀ

---

(1) A.I.R. 1956 S.C. 520.

Mrs. Devinder Brar v. State of Punjab and others (Tuli, J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਅਫਸਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਚਰਨ ਬਾਜਵਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਧੀਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਵਰਗੀਆਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕੋਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਇਕੱਲੀ ਹੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਈ.ਟੀ.ਚਾ ਨਾਇਰ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸੈਂਟਰਲ ਟਰੈਕਟਰ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2), ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ-ਕਾਗਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ (ਡਬਲਯੂ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਕ ਰਾਹਤ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਅਹੁਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਮਿਸ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਉਦੇਸ਼ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼

ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਹੁਦਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) A.I.R., 1962 S.C. 602.

(15) ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਰਨਲ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“ਆਰਟੀਕਲ 16(1) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਸ ਅਹੁਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਲਈ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਦਾ ਝਗੜਾ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੋਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਉਸਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪੋਸਟ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਸਮੇਤ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਬੰਦ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਸਿਰਫ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

(16) ਬੀ.ਐਨ. ਨਰਗਰਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (4); ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ (ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ): -

“ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰਬਾਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ

(3) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1704

(4) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 19421

ਅਨੁਛੇਦ 309, ਅਨੁਛੇਦ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੰਦੋਨਜ਼ਰ ਯੋਗ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।”

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, 30 ਮਾਰਚ, 1968 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਵਾਬਦੇਹ 4 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(17) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਕੀਲ 1 ਨੇ ਡਾ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਢੀ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ: -

"ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਯਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 162 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਭਿਆਸ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ- ਸੀਵਿਯਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 16, ਸੀਵਿਯਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਉਸੇ ਕੋਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਯਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 15 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(5) ILR ((1969) 1 Pb. & Har. 304 ((FB)=1966 SLR 79.

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੰਘ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਲੰਘੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 16(1) ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪੋਸਟ ਲਈ ਪੁੱਛੋ। ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14, 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ, [ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬਨਾਰਸੀਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6), ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਿਆ
ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਵੇ
ਕਈ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ।

ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਈ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਰਬੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ

ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਸਮਾਨ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.

"ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਨਰ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ. ਆਰਟੀਕਲ 16, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ: (i) ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ (ii) ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੋਸਟ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸਨੇ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਬੰਦ ਮਨ ਨਾਲ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਸ ਮਨਜੀਤ ਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(18) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਣ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਐਕਸੈਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਜੇ' ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 4 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'L' ਹੈ, ਹੈ। ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ

Mrs. Devinder Brar v. State of Punjab and others (Tuli, J.)

ਜਾਣਕਾਰੀ।

ਗੁਲਜ਼ਾਰਾ